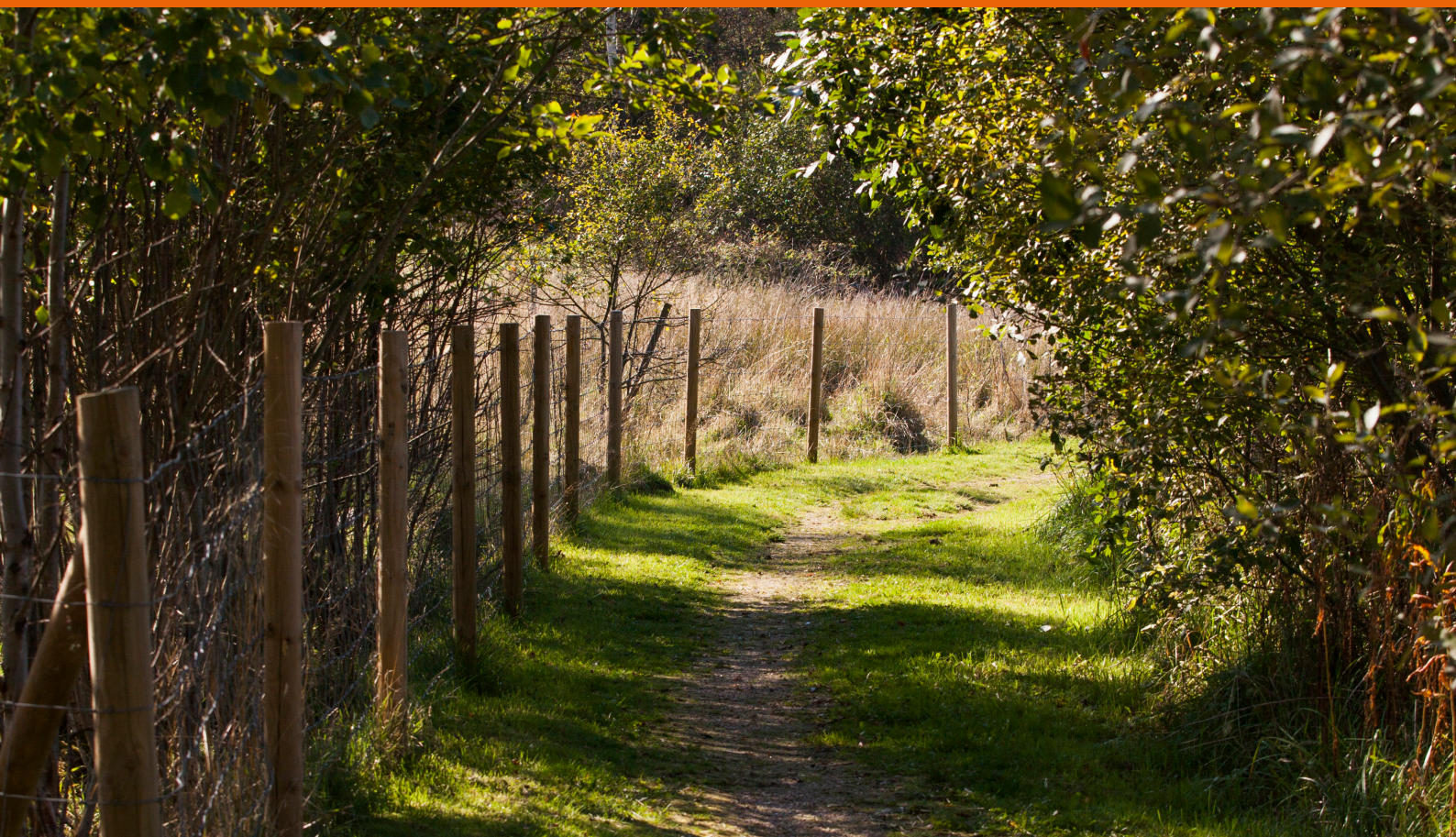

KLIMA ØSTFOLD

HANDLINGSPLAN 2024

Mer samarbeid. Mer handling.

Klima Østfold er et samarbeid mellom kommune og fylkeskommunen i Østfold og Statsforvalteren i Oslo og Viken med formål om å begrense klimaendringene. Vi gjennomfører tiltak, bevisstgjør, engasjerer og tilrettelegger slik at alle kan bidra: det offentlige, næringslivet og innbyggere. Arbeidet til Klima Østfold organiseres gjennom en årlig handlingsplan.

Samarbeidets rolle

Klima Østfold er ikke en erstatning for kommunalt klima- og energiarbeid, men skal være en styrking og ressurs for partnernes egen måloppnåelse.

Klima Østfolds rolle er å øke gjennomføringsevnen for klima- og energitiltak gjennom å:

- Koordinere klima- og energiarbeid i Østfoldregionen for å styrke gjennomføringen av kommunenes vedtatte politikk.
- Tilrettelegge for samarbeid og deling av erfaring mellom partene.
- Mobilisere økte ressurser og tiltak gjennom søknader til tilskudsprogrammer nasjonalt og internasjonalt.
- Kompetanseheving og informasjonsspredning hos partene og i Østfoldsamfunnet.
- Kvalitetssikre og følge opp tiltak ut fra potensial for reduksjon av klimagassutslipp.
- Utvikle relevante indikatorer og utarbeide klimaregnskap for kommunene for å måle utviklingen over tid.

Les mer om Klima Østfold på klimaostfold.no

BUDSJETT 2024

Klima Østfold har et driftsbudsjett som ordinært ligger på rundt 2,5 millioner i året. Dette dekker løpende utgifter til daglig leder, kommunikasjon, nettsider, møter, o.l. I tillegg er det gjennom flere år satt av midler til ulike typer satsinger, både gjennom det ordinære budsjettet, og ved å søke ekstra finansiering gjennom fylkeskommunen, statsforvalteren, eller eksterne.

Totale utgifter	kr 3 250 000,00
Lønnsutgifter daglig leder og kommunikasjon	kr 1 200 000,00
Reiser	kr 100 000,00
Arrangementer og møter	kr 200 000,00
Kommunikasjon, inkl drift av nettsider	kr 100 000,00
Energirådgivning: Energiportalen og modul C og D (Klimasmarte folk og firmaer)	kr 1 150 000,00
Klimabudsjett (Flerårig prosjekt: Klimaregnskap og -budsjett)	kr 100 000,00
Klimasmart landbruk (flerårig prosjekt)	kr 200 000,00
Sykkeldager på skoler (Fossilfri2030)	kr 200 000,00

Total finansiering	kr 4 236 066,00
Inngående saldo	kr 2 496 066,00
Bidrag fra kommuner	kr 870 000,00
Bidrag fra fylkeskommunen	kr 870 000,00

Utgående saldo **kr 986 066,00**

**Flere av satsingene i Klima Østfolds regnskap går over flere år. Midlene som benyttes til å gjennomføre satsinger som "Klimaregnskap og budsjett" og "Klimasmarte folk og firmaer" ble avsatt til formålet i perioden 2018-2021. Ferdigstilling av disse satsingene i 2024 reflekteres i reduksjon i utgående saldo.*

Prosjektaktivitet (estimert nytteverdi for Klima Østfold)*	kr 5 200 000,00
Klimasmart landbruk og mat (Klimasats, pluss omsøkt Horisont Europa)	kr 300 000,00
Test av fossilfrie maskiner (Klimasats)	kr 200 000,00
Fossilfri2030 (sykkeldager. Trafikksikkerhetsmidler, diverse samarbeid)	kr 500 000,00
Treasure (sirkulærøkonomi. Horisont Europa)	kr 1 000 000,00
Presilience (karbonlagring og klimatilpassing i landbruk - Horisont Europa)	kr 100 000,00
Powerpoor (energifattigdom. Forskningsrådet)	kr 100 000,00
Felles bildelings i Viken (Klimasats)	kr 200 000,00
PentaHelix 2.0 (Forskningsrådet)	kr 500 000,00
BREC (Interreg Østersjø)	kr 100 000,00
Klimaomstilling i Østfold-industrien (omsøkt)	kr 600 000,00
Klimavennlig anlegg (omsøkt Klimasats)	kr 1 500 000,00
Sirkulærøkonomi i Indre (omsøkt Klimasats)	kr 100 000,00

**Disse aktivitetene er finansiert av eksterne midler, som Klimasats, HorisontEuropa, Forskningsrådet, etc*

HANDLINGSPLANENS AKTIVITETER

I handlingsplanen for 2024 er det skissert aktiviteter for året, men også hvilke temaer som det skal vurderes å jobbes med fra 2025. Ambisjonen er at Klima Østfold fra 2025 skal ha en 4åring handlingsplan, men som rulleres hvert år. Dette er for å sikre kontinuitet og enda mer langsikt arbeid i Klima Østfold.

Handlingsplanen for 2024 bygger videre på tidligere vedtatte satsningsområder i Klima Østfold: Handlekraftige kommuner, fossilfri transport, klimasmart landbruk, ambisiøst næringsliv, engasjert befolkning og målrettet klimaformidling. I tillegg er sirkulær økonomi lagt til som et nytt satsningsområde.

All aktivitet i Klima Østfold er knyttet opp mot satsningsområdene.

Handlekraftige kommuner

Aktiviteter i 2024:

- Gjennomføre kommuneturné for politikere og administrasjon for å øke kunnskapen om klimautfordringene, -løsninger og Klima Østfold-samarbeidet
- Utvikle kommunenes klimabudsjett og -regnskap, blant annet gjennom utarbeidelse av ny konsulentavtale
- Følge opp og evt. rullering av klima- og energiplaner
- Gjennomføre studietur for klimakontakter og AU
- Vurdere problemstillinger og kommunenes mulighetsrom for helhetlig natur- og arealforvaltning i et klimaperspektiv

Relevante pågående prosjekter:
Pentahelix 2.0

Temaer til vurdering fra 2025:

- Måleindikatorer for klimaarbeidet
- Energi i kommunal planlegging og forvaltning

Fossilfri transport

Aktiviteter i 2024:

- Implementere bildelingskonsepter i interesserte kommuner
- Søke prosjektmidler for realisering av samordnet varedistribusjon i interesserte kommuner
- Gjennomføre sykkeldager på skoler og dialog med Inspiria om bruk av kildesorteringshenger
- Aktiviteter for økt bruk av kollektivtransport blant befolkningen
- Være pådriver for åpning av togstrekningen Sarpsborg - Rakkestad
- Tilgjengeliggjøre lån av fossilfrie maskiner og kjøretøy i kommunal bruk

Relevante pågående prosjekter:

Test av fossilfrie maskiner og kjøretøy, Fossilfri 2030, Felles bildeling i Viken

Temaer til vurdering fra 2025:

- Reduksjon av transportbehov
- Flytting av personbiltrafikken over på kollektivtransport og bildeling
- Økt bruk av fossilfri transport på elektrisitet, hydrogen og biogass
- Økt klimahensyn i bygging og drift av veier

HANDLINGSPLANENS AKTIVITETER

Klimasmart landbruk

Aktiviteter i 2024:

- Gjennomføre kurs og kompetanseheving om klimatiltak for bønder, naturbrukselever og andre aktører i landbruket
- Starte å utarbeide en matstrategi i Østfold med sterkt fokus det sirkulære og klimahensyn
- Gjennomføre aktiviteter for økt karbonbinding i jord og skog
- Gjennomføre kurs og fagdager om jordhelsetiltak for reduserte klimagassutslipp
- Aktiviteter for økt satsing på økt ungsogpleie i hele regionen
- Gjennomføre kurs og fagdager om fornybar energi
- Gjennomføre utredninger og formidling om konsekvenser av kvalitetskrav i norsk matkorn
- Vise frem klimaløsninger for landbruket på Markens Grøde

Relevante pågående prosjekter:

Klimasmart landbruk og mat, Presilience

Temaer til vurdering fra 2025:

- Økt karbonbinding i jord og skog
- Redusere tap av mat i hele verdikjeden
- Klimatiltak i marin sektor

Ambisiøst næringsliv

Aktiviteter i 2024:

- Gjennomføre energirådgivning for små og mellomstore eiendomsforvaltere som eier egne lokaler og gårdeiere (ENØK)
- Tilrettelegging og mobilisering for klima- og energiomstilling for sentrale Østfoldbedrifter
- Gjennomføre egnethetsanalyse for ulike energiproduksjon og -bruk i Østfold
- Bidra til fortsatt sterk satsning på biogass gjennom blant annet koordinering med nettverket Biogass Oslofjord
- Gjennomføre seminar om solenergi og lagringsløsninger for å koble leverandører og eiendomsforvaltere

Relevante pågående prosjekter:

Klimasmarte folk og firmaer, BREC

Temaer til vurdering fra 2025:

- Reduksjon av energibruk og økt utnyttelse av spill- og overskuddsvarme
- Styrke arbeidet med å bygge/utvide nødvendig energiinfrastruktur for klimaomstilling
- Aktiviteter for økt sambruk og utnyttelsesgrad av bygg
- Tilrettelegging for mer og bedre ressursutnyttelse og ombruk i næringslivet

HANDLINGSPLANENS AKTIVITETER

Engasjert befolkning

Aktiviteter i 2024:

- Gjennomføre kommunikasjonsarbeid som bistår innbyggerne til å ta bevisste valg
- Videreføre finansiering og markedsføring av energiportalen.no
- Bidra til økt grad av like muligheter til å redusere unødvendig energiforbruk (energifattigdom)
- Være pådriver for bedre og enklere støttesystemer for klimavennlige valg blant innbyggerne

Relevante pågående prosjekter:

Klimasmarte folk og firmaer, klimasmart landbruk og mat, Powerpoor

Temaer til vurdering fra 2025:

- Utarbeide kart som viser varmetap fra bygninger

Målrettet klimaformidling

Aktiviteter i 2024:

- Formidling av gode Østfoldeksempler, (prosjekt)resultater, kommunenes klimaarbeid m.m. gjennom videoer, artikler og sosiale medier.
- Gjennomføre kommunikasjonsaktiviteter for kompetanseheving om klimautfordringene nasjonalt og lokalt blant kommunepolitikere
- Utvikle kommunikasjonsvirkemidler for kommunene for lokale klimatiltak for å øke bevisstheten blant befolkning
- Evaluere Klima Østfold-prisen

Relevante pågående prosjekter:

Forskningsenteret INCLUDE

Temaer til vurdering fra 2025:

- Øke kompetansen og bevisstgjøring om klimakommunikasjon
- Gjennomføre klimatoppmøte Østfold
- Database/nettside som samler gode eksempler på lokalt klimaarbeid i Østfold

Sirkulær økonomi

Aktiviteter i 2024:

- Gjennomføre kartlegginga av lavthengende sirkulære frukter i kommuneorganisasjonene
- Utarbeide og dele klimakrav og sirkulære løsninger i anskaffelser
- Gjennomføre aktiviteter for økt ombruk i bygg
- Gjennomføre arrangementer og kommunikasjonsarbeid rettet mot både kommuner, næringsliv og innbyggere for tilrettelegging, kompetanseheving og holdningsendringer om sirkulære løsninger som gjenbruk og ombruk.
- Gjennomføre mulighetsstudie for bruk av biogass i minst én Østfoldbedrift
- Kartlegging av biobaserte avfallsstrømmer og hvordan disse kan nyttiggjøres

Relevante pågående prosjekter:

Treasure

Temaer til vurdering fra 2025:

- Kartlegging av mulighetene for sambruk av bygg o.a.
- Masseforvaltning

PROSJEKTOVERSIKT

Prosjektnavn	Relevant satsningsområde	Prosjekteier(e)	Finansieringsmodell	Mer info.
Pentahelix 2.0	Handlekraftige kommuner	KØ og ØFK	Forskningsrådet og restmidler fra Horisont2020	Les mer
Test av fossilfrie maskiner og kjøretøy	Fossilfri transport	KØ og ØFK	Klimasats	Les mer
Fossilfri 2030	Fossilfri transport	KØ og ØFK	Trafikktryggingsmidler, Bypakka/bymiljømidler, Ulike stiftelser	Les mer
Felles bildeling i Viken	Fossilfri transport	ØFK	Klimasats	Les mer
Klimasmart landbruk og mat	Klimasmart landbruk, engasjert befolkning	KØ og ØFK	Klimasats og Interreg	Les mer
Presilience	Klimasmart landbruk	LUKE (Finland)	Horisont Europa	
Klimasmarte folk og firmaer	Ambisiøst næringsliv, engasjert befolkning	KØ	Restmidler fra Energi-forum Østfold, Klimapartnere, ØFK	Les mer
BREC	Ambisiøst næringsliv	Biogass Oslofjord	Interreg Østersjø	Les mer
Powerpoor	Engasjert befolkning	Fridtjof Nansens institutt (INCLUDE)	Forskningsrådet	Les mer
INCLUDE	Målrettet klimaformidling	SUM UIO	Forskningsrådet	Les mer
Treasure	Sirkulær økonomi	VTT (Finland)	Horisont Europa	Les mer

Aktører, nettverk og prosjekter det vil etterstrebnes i å koordinere med utfra behov:

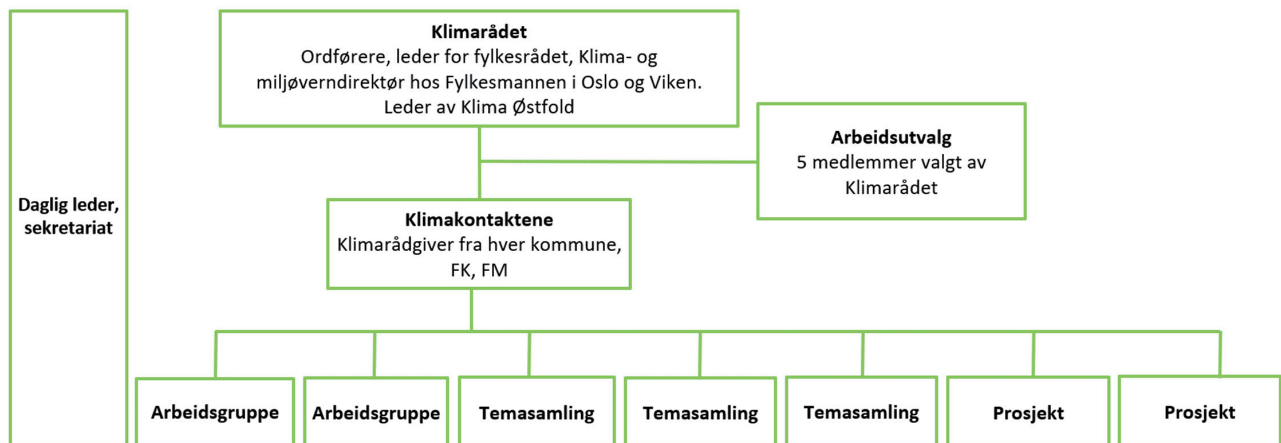
- Klimapartnere Viken
- Biogass Oslofjord
- Osloregionen faggruppe for klima og miljø
- Relevante KS-nettverk
- Bypakke Nedre Glomma
- Ungt Entreprenørskap
- Inspiria
- Norsk senter for sirkulær økonomi (NCCE)
- Borg CO2
- Fylkeskommunalt klimanettverk
- Covenant of Mayors
- Klima- og energinettverket i Follo
- Regionalt planforum
- Vannområdene

MER OM KLIMA ØSTFOLD

Klima Østfold ble etablert i 2012 og samarbeidet er forlenget fram til 2022. Formålet med samarbeidet er å styrke grunnlaget for å oppnå partenes egne vedtatte klimamål. Østfold vil bidra til å nå Parisavtalens ambisjoner om å begrense temperaturstigningen til godt under 2°C, helst under 1,5°C, sammenliknet med førindustriell tid. Klima Østfold vil bidra til at de nasjonale klimamålene nås.

Samarbeidsmodell

Nettverket har følgende organisering:

Klimarådet:

Består av kommunenes ordførere og leder for fylkesrådet, samt Klima- og miljøverndirektør hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, eller deres stedfortredere. Klimarådet er øverste organ for Klima Østfold og vedtar årlig handlingsplan og budsjett. Klimarådet skal arbeide for realistiske løsninger og tilstrebe konsensusløsninger.

Arbeidsutvalget:

Klimarådet velger en leder og kan velge et Arbeidsutvalg bestående av personer fra Klimarådet, som tar beslutninger på vegne av Klimarådet mellom Klimarådsmøtene. Siden oppstart av Klima Østfold har man hatt arbeidsutvalg.

Klimakontaktene - administrativ gruppe:

Består av en fast kontaktperson fra administrasjonen til hver av partene. Gruppen har ansvaret for det faglige arbeidet i nettverket, og er pådrivere for at aktuelle aktiviteter følges opp i sin kommune. Kommunene deltar i de faggruppene og prosjektene som er forenlig med kommunens vedtatte politikk.

Daglig leder:

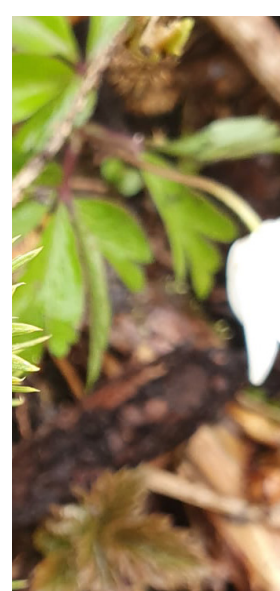
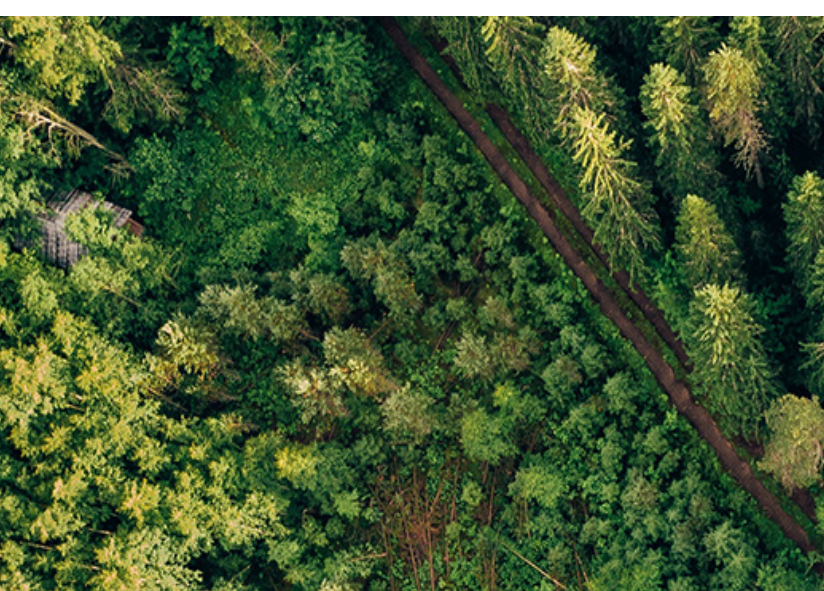
Organiserer og koordinerer det daglige arbeidet, fra 2016 sammen med kommunikasjonsrådgiver, prosjektmedarbeidere og andre fagressurser. Disse utgjør sekretariatet.

Faggruppene:

selvstendige grupper som kan opprettes i tråd med handlingsplanen – eller når det oppstår et ønske blant partene om å jobbe med egne tema.

Temasamlinger og prosjekter:

Der det er hensiktsmessig organiseres temasamlinger rettet mot fagfolk i kommunene, fremfor faggrupper. I tillegg jobbes det med aktiviteter gjennom eksternt finansierte prosjekter, der klimakontaktene ofte vil være bindeleddet ut til relevante personer i kommunene.

**KLIMA
ØSTFOLD**

